

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 4.6.2013
COM(2013) 332 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

Syvende årsrapport (2012) om gennemførelsen af Fællesskabets bistand i medfør af Rådets forordning (EF) nr. 389/2006 af 27. februar 2006 om oprettelse af et instrument for økonomisk støtte til fremme af den økonomiske udvikling af det tyrkisk-cypriotiske samfund

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

Syvende årsrapport (2012) om gennemførelsen af Fællesskabets bistand i medfør af Rådets forordning (EF) nr. 389/2006 af 27. februar 2006 om oprettelse af et instrument for økonomisk støtte til fremme af den økonomiske udvikling af det tyrkisk-cypriotiske samfund

1. INDLEDNING

Rådets forordning (EF) nr. 389/2006¹ ("støtteforordningen") er grundlaget for bistanden til det tyrkisk-cypriotiske samfund, og i henhold til denne forordning skal Kommissionen hvert år sende Rådet og Europa-Parlamentet en rapport. Denne rapport dækker året 2012.

2. PROGRAMMERING AF BISTANDEN

Mellem 2006 og slutningen af 2012 blev der afsat 311 mio. EUR til projekter under støtteforordningen. Ved udarbejdelsen af 2012-programmet (28 millioner EUR) blev der anvendt bidrag fra høringer af interessenter, navnlig workshops på sektorniveau, og fra eksterne evalueringer. Derudover blev der taget hensyn til Revisionsrettens særberetning nr. 6 om støtten til det tyrkisk-cypriotiske samfund². 2012-bevillingen blev stillet til rådighed i henhold til to afgørelser fra Kommissionen³.

3. GENNEMFØRELSESMEKANISMER

Programmet gennemføres i de egne af Republikken Cypren, som regeringen ikke har nogen effektiv kontrol over, og hvor anvendelsen af EU-retten er midlertidigt suspenderet i henhold til tiltrædelsestraktatens protokol nr. 10. Gennemførelsen af bistanden sker primært under Europa-Kommissionens centrale forvaltning. Nogle projekter forvaltes i fællesskab med FN's udviklingsprogram (UNDP).

Kommissionen handler under omstændigheder, der er uden fortilfælde i politisk, retlig og diplomatisk henseende. Det er nødvendigt med *ad hoc*-ordninger, for at programmet kan gennemføres, samtidig med at principperne om en forsvarlig økonomisk forvaltning overholdes. EU-finansierede bistandsprogrammer fungerer under normale omstændigheder på den måde, at der indgås en aftale med et modtagerlands regering, hvori den retlige ramme for udbetalingen af bistanden fastlægges. En sådan aftale kan imidlertid ikke indgås vedrørende bistanden til det tyrkisk-cypriotiske samfund, og Kommissionen er derfor nødt til at støtte sig til sin egen opfattelse af de regler og vilkår, som gælder lokalt. Det medfører et vist risikoniveau. Det er en del af Kommissionens ansvarsområde at forvalte og imødegå denne risiko, og de trufne foranstaltninger omfatter bl.a. intensivt tilsyn og bistand til støttemodtagere, reviderede udbetalingsbestemmelser og en mere udbredt brug af bankgarantier.

Det tyrkisk-cypriotiske samfund bliver nødt til at prioritere programmet og bidrage med tilstrækkelige ressourcer, for at det bliver vellykket og navnlig for at sikre dets holdbarhed på længere sigt. Det må sikre sig, at de EU-finansierede ressourcer

¹ EUT L 65 af 7.3.2006, s. 5.

² <http://eca.europa.eu/portal/pls/portal/docs/1/15542747.PDF>.

³ Kommissionens afgørelse C(2012)4628 og C(2012)8361.

forbliver på offentlige hænder. Interessenter i det tyrkisk-cypriotiske samfund bliver hørt om deres fremtidige finansieringsbehov, og tyrkisk-cypriotiske eksperter deltager i bedømmelsen af bud, og spiller en central rolle i projektstyringsudvalgene. Det er nødvendigt, at samarbejdet mellem det tyrkisk-cypriotiske og det græsk-cypriotiske samfund fortsætter, for at nå alle støtteprogrammets målsætninger og for at nå det endelige mål om genforening.

Programgruppen benytter EU's programstøttekontor (EUPSO) i den nordlige del af Nicosia. Kommissionens repræsentation i Cypern er ligeledes vært for møder og seminarer, og har som én af sine standardopgaver at formidle oplysninger om programmet til den cypriotiske befolkning.

På grund af de ovenfor nævnte særlige omstændigheder er det vanskeligt at udforme sektorudviklingsprogrammer. Bistandsprogrammet omfatter i stedet en betydelig andel af gavebistand til især ikke-offentlige aktører. Forvaltningen af denne bistand stiller store krav til programgruppens ressourcer, hvor personalesituationen navnlig forstyrres af en stor udskiftning, som bunder i ansættelseskontrakternes korte varighed.

Der er stadig problemer med den mellem- og langsigtede planlægning på grund af den nuværende ordning med finansiering via EU-budgettets marginer. Det betyder, at budgettet er uforudsigeligt, og at der ikke er garanti for årlige bevillinger. Revisionsretten vurderede i ovennævnte rapport at denne usikkerhed vanskeliggør programforvaltningen, og har en negativ indflydelse på programmets effektivitet og bæredygtighed.

4. PROGRAMGENNEMFØRELSEN I RAPPORTERINGSPERIODEN

4.1. Generelt overblik

Revisionsretten konkluderede, at det på trods af den vanskelige politiske situation og en presset tidsplan, var lykkedes Kommissionen at udforme et program, som afspejlede forordningens mål, som prioriterede alle de sektorer, der var nævnt i målene for forordningen, og som indførte i vidt omfang egnede gennemførelsesmetoder og foranstaltninger til at begrænse risici. Revisionsretten bemærkede tillige en række svagheder i forvaltningen af programmet og vurderede, at projekternes bæredygtighed ofte er tvivlsom på grund af den begrænsede administrative kapacitet, den forsinkede vedtagelse af relevante lovtekster og uvisheden om fremtidig finansiering fra det tyrkisk-cypriotiske samfunds side. Kommissionen har accepteret Revisionsrettens anbefalinger med visse forbehold. Rådet vedtog konklusioner til Revisionsrettens rapport⁴ i juli. Europa-Parlamentets Budgetkontroludvalg vedtog en betænkning⁵ i december.

Den del af programmet, som stammede fra det anselige 2006-rammebeløb, omfattede store indkøbs- og anlægskontrakter inden for vand/spildevand, fast affald, naturbeskyttelse, energi og telekommunikation. Dertil kom betydelige programmer vedrørende teknisk bistand og omkring 1 000 tilskudsaftaler under forskellige ordninger for ngo'er, SMV'er, landmænd, landbysamfund, skoler og studerende. Ved udgangen af 2012 var mange af disse programmer afsluttede. 2012 var derfor et år, hvor resultaterne af programmerne fremstod særligt tydelige, og hvor fordelene for det tyrkisk-cypriotiske samfund blev åbenbart. Der er blevet fastholdt et fokus på

⁴ 12526/12.

⁵ PE497.895v03-00.

aktiviteter for begge samfund, og på de tillidsskabende foranstaltninger, særligt vedrørende en fortsat og øget bistand til Komitéen for Forsvundne Personer og til det blandede tekniske udvalg om kulturarv, via en fælles forvaltning med UNDP. Arbejdet omfattede tillige forberedelse til den fuldstændige anvendelse og gennemførelse af EU-retten, når der er fundet en mulig løsning på Cypernproblemet, og der blev formidlet oplysninger om Den Europæiske Unions politiske og juridiske opbygning til det tyrkisk-cypriotiske samfund. Fire nye tilskudsordninger blev iværksat i løbet af 2012 for at yde støtte til virksomheder i landdistrikterne, SMV'er, skoler, studerende og undervisere.

Mange kontrakter, i alt 190, blev afsluttet i løbet af 2012, primært tilskudskontrakter, hvilket efterlod 402 kontrakter uafsluttede ved årets udgang. Det antal vil stige, i takt med at programmerne for 2011 og 2012 for alvor kommer i gang. Der var god anledning til at iværksætte en grundig evalueringsindsats sidste år, som følge af afviklingen af de aktiviteter, som daterer sig tilbage til 2006.

Problemet vedrørende bankgarantiernes status, som opstod i 2011, blev ikke løst. Som rapporteret sidste år lagde en lokal kontrahent sag an ved en lokal "domstol" i stedet for at følge procedurerne for bilæggelse af tvister som fastsat i kontrakten, hvilket resulterede i forbud, som hindrede udnyttelsen af bankgarantier udstedt af lokale banker. Kommissionen vil afstå fra at indgå lignende kontrakter med tyrkisk-cypriotiske støttemodtagere og kontrahenter, indtil dette problem er blevet løst på tilfredsstillende vis, med henblik på at sikre EU's finansielle interesser. Lokale kontrahenter indledte en boykot af UNDP-kontrakter, som påvirkede EU-finansierede kulturarvsprojekter i en periode på otte måneder, på grund af problemer vedrørende værning i forbindelse med tvister.

Investeringernes holdbarhed er en anden kilde til fortsat bekymring. Støttemodtagerne har ikke altid forberedt sig tilstrækkeligt grundigt på overdragelsen af projekter på trods af en betydelig støtte fra EU. Det tyrkisk-cypriotiske samfund har kæmpet med at finde midler til drift og vedligeholdelse af ny infrastruktur, selv om kontrakterne angående forvaltningen af nyligt leverede rensningsanlæg endelig er på plads.

4.2. Fremskridt fordelt på målsætninger

Det overordnede formål med støtteprogrammet er at fremme Cyperns genforening ved at tilskynde til en økonomisk udvikling af det tyrkisk-cypriotiske samfund. Programmet fokuserer navnlig på øens økonomiske integration, på en forbedring af kontakten mellem øens to samfundsgrupper og på kontakten til EU samt på forberedelse til EU-retten. Der er blevet ydet et betydeligt bidrag til forbedringer på nogle områder, navnlig vand, spildevand og miljø.

4.2.1. Mål 1: Udvikling og omstrukturering af infrastruktur

Det nye *rensningsanlæg* i Morphou/Güzelyurt blev overtaget af støttemodtageren i januar. Forvaltningen af anlægget er blevet overdraget til et driftsselskab, som den lokale støttemodtager har antaget. Når den lokale støttemodtager har sluttet alle huse til kloaknettet, som blev overdraget i 2011, vil systemet for første gang give omkring 10 700 mennesker i denne region adgang til spildevandsopsamling og -behandling.

Ibrugtagningen af det nye *rensningsanlæg* i Famagusta var undervejs i slutningen af året, hvor behandlingsprocessen fungerede, og anlægget producerede rent spildevand. Arbejdet med kloaknettet og vandforsyningsnettet, 95 km i alt, skred fortsat fremad, dog med forsinkelser på grund af defekte rørforbindelser, som

forårsagede en saltvandsindtrængen, som førte til problemer med korrosion i rensningsanlægget. Anlægget vil komme til at betjene omkring 30 000 mennesker.

Opførelsen af det nye *rensningsanlæg* i Nicosia, der omfatter begge samfund ved Mia Milia/Haspolat, og som er samfinansieret af EU og kloakeringsstyrelsen i Nicosia, og som gennemføres i UNDP-regi, fortsatte i 2012. I november startede spildevandsbehandlingen, og mængden af spildevand, som tilføres anlægget, øges gradvist. Arbejdet forventes afsluttet og anlægget klar til overtagelse i løbet af den første halvdel af 2013. Anlægget vil komme til at betjene omkring 270 000 mennesker.

Kapacitetsopbygningsprogrammet for vand/spildevand blev afsluttet i december med en afrundende workshop. Resultaterne af projektet omfattede blandt andet forberedelsen af lovtekster, som er tilpasset EU-retten, oplysningskampagner, planlægning af forvaltning af aktiver og uddannelse i analyseteknikker.

Med hensyn til *naturbeskyttelse* har arbejdet stået stille med hensyn til de ufærdige informations- og administrationscentre i fire særlige miljøbeskyttelsesområder. Efter en opsigelse af kontrakten i 2011 lagde den tyrkisk-cypriotiske kontrahent sag an ved den lokale "domstol" for at forhindre Kommissionen i at gøre garantierne fra den lokale bank gældende. Projekter iværksat af det tyrkisk-cypriotiske samfund, eksempelvis vejvidelsesprojektet på Karpasia/Karpaz-halvøen eller omfattende brydning i Kyrenia-bjergene, giver anledning til bekymring over det tyrkisk-cypriotiske samfunds evne til at gennemføre sine egne forvaltningsplaner for de miljøbeskyttelsesområder, som blev forberedt med EU-bistand.

Hvad *fast affald* angår, blev det nye deponi i Koutsoventis/Güngör og omlastningsanlægget i Famagusta og tilhørende udstyr til affaldshåndtering overdraget i marts. Driften af deponiet blev overdraget til et driftsselskab, som støttemodtageren antog. Lossepladsen ved Dhikomo/Aşağı Dikmen blev overdraget i oktober efter dens genopretning og lukning. Kapacitetsopbygningsprojektet for behandling af fast affald blev afsluttet i december.

På *energiområdet* var den vigtigste foranstaltning integrationen af solkraftanlægget på 1,27 MW med kontrolsystemet for fjernovervågning. Anlægget har været fuldt funktionsdygtigt siden november 2011. Imidlertid mangler støttemodtageren stadig at ansætte tilstrækkeligt med personale for at sikre en effektiv og holdbar anvendelse af noget af det leverede udstyr, eksempelvis kunde-callcentret.

Alt *telekommunikationsudstyr* til næstgenerationsnet er blevet installeret. Testfasen har imidlertid krævet yderligere kapacitetsopbygning hos operatøren, og flere uafklarede problemer skal stadig løses af leverandøren og støttemodtageren. Lovteksterne med de nærmere bestemmelser for liberalisering af sektoren for elektronisk kommunikation blev vedtaget i december 2011, men de nødvendige betingelser for en adskillelse af levering af tjenester fra driften af netværket mangler stadig at blive opfyldt.

Næsten alle kontrakter under projektet for *færdselssikkerhed* er nu afsluttet. Den manglende komponent i elimineringen af strækninger med høj ulykkesfrekvens (de såkaldte sorte pletter) kom på plads i tredje kvartal af 2012. Mulighederne for yderligere tiltag i denne sektor vil afhænge af en klar politisk beslutning fra støttemodtagerens side.

4.2.2. Mål 2: Fremme af social og økonomisk udvikling

Der blev ydet bistand til landmænd, dyrlæger og interessenter i udvikling af *landdistrikter* inden for områderne husdyravl, sygdomsudryddelse, plantesundhed, diversificering af afgrøder, økologisk landbrug og støtte til anvendelsen af tilskud. Husdyravlsprojektet og det tekniske bistandshold, som støttede politikken for udvikling af landdistrikter, afsluttede deres aktiviteter. Der blev gennemført et pilotprojekt vedrørende landbrugets genbrug af rensede spildevand, og der blev iværksat en indledende epidemiologisk overvågning af sygdomme hos kvæg, får og geder med det formål at forberede en mere omfattende indsats for at udrydde dyresygdomme.

Der blev lanceret en ny indkaldelse af ansøgninger om tilskud til *udvikling af landdistrikter* på 3,3 mio. EUR med henblik på bedre konkurrenceevne, diversificering og bæredygtighed. Ti tilskudsprojekter fra 2009-ordningen "Udvikling af lokalsamfundene gennem landsbyinitiativer" blev afsluttet, men en række andre led under forsinkelser, som navnlig opstod i forbindelse med infrastrukturarbejde gennem tilskudskontrakterne.

Inden for projektet *Modernisering af by- og lokalinfrastrukturer*, der blev gennemført via fælles forvaltning med UNDP, blev renoveringen af det gamle marked i den nordlige del af Nicosias gamle bydel afsluttet tidligt i 2012. Markedet blev åbnet af Kommissær Štefan Füle i juni. Der blev gennemført kulturelle og lokalsamfundsbaseerede aktiviteter baseret på små tilskud fra UNDP med det formål at genoplive dette historiske sted. Der blev iværksat endnu en indkaldelse af ansøgninger i december, som var målrettet markedet i Famagusta og Nicosia samt i landsbyer, hvor der er blevet udført EU-finansieret renovationsarbejde.

I *undervisningssektoren* blev der i september lanceret en indkaldelse af ansøgninger til en værdi af 700 000 EUR vedrørende skoleinitiativer til innovation og forandring. Syv ud af de 72 tilskud, som blev tildelt ved tidligere indkaldelser, blev videreført i 2012, og ved årsskiftet var fem af dem tæt på at være afsluttet.

Programmet for teknisk bistand til udvikling af erhvervsuddannelser og arbejdsmarkedsforanstaltninger blev afsluttet i løbet af 2012, og der blev foretaget en undersøgelse med det formål at vurdere fremtidige behov inden for disse områder.

Som støtte til ordningen for *SMV'ers konkurrenceevne* blev der i juni lanceret en tilskudsordning til en værdi af 5 mio. EUR for at bistå moderniseringen af SMV'er. En del heraf var reserveret til nystartede virksomheder. Der blev udbudt uddannelseskurser om ansøgningsprocedurer for EU-tilskud til mere end 300 tyrkisk-cypriotiske virksomheder. Der blev tillige ydet bistand til iværksætter, informations- og kommunikationsteknologi, selskabsret og virksomhedsledelse. Der er blevet oprettet en projektforvaltningsenhed for at bistå støttemodtagere af såvel SMV-tilskud som tilskud til udvikling af landdistrikter (se ovenfor). Inden for bykernerne i Nicosia og Famagusta er man via markedsinitiativer begyndt at promovere lokale produkter og serviceydelser ud fra en moderne tilgang til markedsføring. Der blev udført udviklingsarbejde om strategier for e-handel og e-service, og i december blev der afholdt en workshop om mulighederne for fremtidig EU-støtte til udviklingsstrategien for den private sektor.

De økonomiske fremskridt bliver overvåget via en fond hos Verdensbanken. I juni blev der udgivet en rapport om den økonomiske udvikling.

4.2.3. *Mål 3: Fremme af forsoning, tillidsskabende foranstaltninger samt støtte til civilsamfundet*

Støtten til *Komitéen for Forsvundne Personer*, som forvaltes sammen med UNDP, blev videreført, og der blev indgået en ny tilskudsaftale. I løbet af 2012 indgik UNDP en kontrakt med Den Internationale Kommission for Forsvundne Personer (ICMP) med henblik på at foretage DNA-analyser ved ICMP's faciliteter i Bosnien-Hercegovina. Komitéen for Forsvundne Personer opnåede følgende resultater i 2012: der blev foretaget opgravninger 92 steder, 284 skeletter blev forberedt af det antropologiske laboratorium og sendt til DNA-analyse, 22 skeletter blev identificeret og 22 skeletter blev overdraget til familierne med henblik på begravelse. Et øget bidrag fra andre donorer vil være af stor betydning.

Programmerne har opnået en større bevågenhed, hvilket er sket via såvel omdelingen af en brochure til skoler og et FN-arrangement, hvor familiemedlemmer til forsvundne personer fra konflikter i Kosovo⁶ og Serbien aflagde besøg på Cypern. I december afholdt Komitéen for Forsvundne Personer et arrangement med livemusik med deltagelse af familier til forsvundne personer.

23 ud af de 27 resterende projekter, der finansieres af tre tilskudsordninger under programmet *Cypriotisk civilsamfund i aktion*, blev afsluttet i 2012. I december blev der iværksat en konsekvensanalyse af støtten til civilsamfundet.

Beskyttelsen af kulturarven er blevet videreført med indgåelsen af en bidragsaftale på 2 mio. EUR med UNDP i april med henblik på nødstabilisering af bevaringsværdige steder/bygninger, som den blandede tekniske komité har udvalgt, heriblandt Othelloårnet i Famagusta. Projektet blev forsinket i otte måneder på grund af en boykot iværksat af den tyrkisk-cypriotiske entreprenørforening på grund af vilkårene for bilæggelse af tvister. Det problem blev omsider løst i starten af 2013.

Projektet for *minerydning* i stødpudezonen blev afsluttet, og der blev afholdt en højtidelighed sammen med UNDP i marts for at markere den internationale minerydningsdag (den 4. april).

4.2.4. *Mål 4: Det tyrkisk-cypriotiske samfunds tilnærmelse til EU*

Efter fem årlige stipendieordninger blev der i 2012 foretaget en evaluering. 2012-2013-programmet var en pilotordning, hvor en række af ændringsforslagene fra evalueringen blev indarbejdet, og der blev tildelt 28 stipendier. Andre anbefalinger, herunder en udvidelse af ordningen til fagprofessionelle uden for den akademiske verden og en udlicitering af tilskudsforvaltningen, vil blive tilstræbt.

Infopoint-projektet blev videreført og skal fortsat fungere som en informationskanal for det tyrkisk-cypriotiske samfund i forbindelse med forberedelse af events, udarbejdelse af videoer og formidling af information om indkaldelse af ansøgninger om tilskud. Den velbesøgte tosprogede webside blev opretholdt, og der blev udsendt seks nyhedsblade på tyrkisk.

4.2.5. *Mål 5: Forberedelse af det tyrkisk-cypriotiske samfund på at indføre og gennemføre EU-retten*

Kommissionens instrument om teknisk bistand og informationsudveksling (TAIEX) bidrager til at forberede det tyrkisk-cypriotiske samfund på gennemførelsen af EU-

⁶ Denne betegnelse indebærer ingen stillingtagen til Kosovos status, og den er i overensstemmelse med FN's Sikkerhedsråds resolution 1244 og Den Internationale Domstols udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.

retten efter løsningen af Cyprenproblemet. TAIEX yder støtte til udarbejdelse af lovforslag, der er i overensstemmelse med EU-retten. EU-eksperter gennemførte 415 tiltag i 2012, herunder kurser, workshops og studiebesøg. Der blev i 2012 kun gjort meget langsomme fremskridt med udformningen af udkast til retsakter med henblik på tilpasning til EU-retten. Der blev dog vedtaget retsakter på områderne miljø, dyresundhed og sikkerhedsseler. Der blev ligeledes gjort et forberedende arbejde med hensyn til varernes frie bevægelighed, intellektuel ejendomsret samt den gensidige anerkendelse af erhvervskvalifikationer.

Støtten til samhandel på tværs af den grønne linje (forordning 866/2004) fortsatte. Eksperter fra EU-medlemsstaterne gennemførte regelmæssige plantesundhedsmæssige inspektioner af kartofler og citrusprodukter. Analyser af lokal honning viste, at kravene i Kommissionens afgørelse 2007/330 (transport af animalske produkter) er blevet opfyldt, hvilket ifølge forordningen om den grønne linje åbner mulighed for handel med honning.

4.3. Finansiell gennemførelse (kontrakter og udbetalinger)

4.3.1. Kontraktindgåelse

Forpligtelserne i 2012 (14,6 mio. EUR) udgjorde 85 % af prognosen. Målopfyldelsen blev forhindret af forsinkelser i lanceringen af indkaldelsen af ansøgninger om tilskud.

4.3.2. Udbetalinger

I 2012 var udbetalingerne på 25,2 mio. EUR, svarende til 69 % af prognosen. Den lave udbetalingsrate skyldtes næsten udelukkende et efterslæb i betalingerne for arbejds- og forsyningskontrakter fra 2006-programmet. Udbetalingen af et beløb svarende til 40 % af udgifterne til telekommunikationssystemet (værdi i alt: 10 mio. EUR), som skal ske ved den endelige godkendelse, blev forsinket til efter 2012 på grund af problemer i forbindelse med afprøvningen af systemet.

4.4. Overvågning

Da Kommissionen optræder som ordregivende myndighed, er de kommissionsansattes kontrolniveau højt og omfatter stikprøvebesøg, møder på projektstederne, styringsudvalg og afrapportering fra projektforvaltningsenheder. Dertil kommer, at gennemførelseskontrolordningen bidrager med en detaljeret evaluering sammen med alle projekters støttemodtagere. TAIEX-aktiviteterne overvåges gennem mere end 20 projektstyringsgrupper plus halvårige møder i overvågningsmekanismen. TAIEX-logistikken overvåges via online-overvågningsystemet for TAIEX.

Tilskudsmodtagernes lave kapacitet skaber gennemførelsesvanskeligheder eksempelvis med EU-procedurer for indkøb med tilskudsmidler. For at tage hånd om det problem blev projektforvaltningsenheden, som blev oprettet i 2008 til støtte for projekter til udvikling af landdistrikter, i 2012 udvidet til tilskudssektoren for små og mellemstore virksomheder.

4.5. Revision og kontrol

Fra 2010 til 2012 blev i alt 96 tilskudsmodtagere underlagt finansiell overvågning, og der blev gennemført 16 revisioner. Problemerne blev løst på grundlag af omstændighederne i de enkelte sager. Resultaterne af undersøgelserne af tilskudsaftalerne inkluderede anmærkninger til regnskaber, indkøb, oprindelsesregler, budgetforvaltning og moms. Det vil der blive gjort noget ved i forbindelse med fremtidige indkaldelser af ansøgninger om tilskud via mere uddannelse og kontrol

med tilskudsmodtagere. GD ELARG's interne revisionsfunktion gennemførte en revision af den fælles forvaltning med henblik på at bedømme GD'ets interne kontrolsystemer. Rapporten ventes i 2013.

Kommissionen indførte forbedringer i gennemførelsen af programmet som følge af Revisionsrettens anbefalinger. Den fremsatte tillige forslag i forbindelse med den flerårige finansielle ramme for at forbedre holdbarheden gennem øget finansieringsmæssig forudsigelighed.

4.6. Evaluering

I 2012 blev der gennemført evalueringer/behovsanalyser på fire sektorniveauer vedrørende: 1) stipendier, hvor det bekræftes, at tilskudsmodtagerne sætter pris på ordningen og anbefaler en udvidelse; 2) vand/spildevand, hvor der fastsættes en klar prioriteringsliste; 3) Erhvervsuddannelser/livslang, hvor der anbefales en opfølgning til støtte for karrierevejledning og arbejdsformidling; 4) fast affald, hvor manglen på genbrug eller kompostering af affald samt behovet for lukning af gamle lossepladser og behandling af medicinsk affald påvises. Der blev ligeledes iværksat en overordnet programevaluering, som skal afsluttes i 2013. Der blev i december indgået aftaler om evalueringer på områderne uddannelse og civilsamfund i december.

4.7. Information, offentlig omtale og synlighed

Der blev lanceret 86 oplysningskampagner i 2012, hvilket er betydeligt flere end i 2011, herunder mange arrangementer i relation til projekter og information om netværksaktiviteter organiseret af *InfoPoint*. Der fandt et Europadagsarrangement sted ved det historiske EU-renoverede Bedestan og tillige et arrangement med livemusik afholdt af Komitéen for Forsvundne Personer. Der var kunst- og fotoudstillinger, projektarrangementer og overdragelser af projekter samt informationsmøder om tilskud. Der blev udarbejdet en brochure om de vigtigste resultater af støtteprogrammet⁷. Kommissionens repræsentation på Cypern udsendte pressemeddelelser om støtteprogrammet for det tyrkisk-cypriotiske samfund.

4.8. Drøftelser med Republikken Cyperns regering

Der blev afholdt regelmæssige møder med repræsentanter for Republikken Cyperns regering, navnlig i forbindelse med de besøg, som højtstående embedsmænd fra Kommissionen aflagde på øen. Kommissionen er fortsat afhængig af regeringens samarbejde i forbindelse med kontrol af ejendomsrettigheder og mødes tillige regelmæssigt med den faste repræsentation i Bruxelles.

5. KONKLUSIONER

Det program, hvis gennemførelse i realiteten blev indledt i 2009, har bibragt det tyrkisk-cypriotiske samfund åbenbare gevinster i løbet af 2012. Det er tydeligst kommet til udtryk i de betydelige bidrag til håndteringen af spildevand og fast affald. Yderligere tiltag er dog nødvendige for at gøre fremskridt inden for andre miljøsektorer, navnlig hvad angår naturbeskyttelse og særligt vedrørende potentielle Natura 2000-områder. Det er vigtigt at vise, at EU kan levere effektiv bistand og et positivt budskab. Det er nu op til det tyrkisk-cypriotiske samfund at sikre projekternes bæredygtighed og fremskynde gennemførelsen af bistanden.

⁷

http://ec.europa.eu/cyprus/documents/2012/eu_assistance_to_ttc_brochure.pdf

Det er fortsat vanskeligt at gøre fremskridt i retning af at opfylde forordningens overordnede mål om at *lette Cyperns genforening ved at støtte den økonomiske udvikling*, fordi forholdene i den nordlige del af øen vanskeliggør arbejdet.

Med henblik på at beskytte EU's finansielle interesser vil Kommissionen ikke indgå kontrakter, der kræver bankgarantier, indtil retssikkerheden er garanteret.

Forberedelserne til den fremtidige vedtagelse og gennemførelse af EU-retten er gået ned i gear i 2012. Det tyrkisk-cypriotiske samfund har brug for megen støtte for at kunne leve op til forpligtelserne i EU-retten på mange områder efter en løsning og genforening. Manglende ressourcer, ineffektive strukturer og uklare ansvarsfordelinger er fortsat udestående problemer, som det er presserende at tage hånd om for at sikre holdbarheden i de EU-finansierede projekter. Det tyrkisk-cypriotiske samfund har forsikret Kommissionen om, at EU-finansierede aktiver ikke vil blive genstand for privatisering.

Dele af programmet er blevet etableret som kerneelementer af særlig værdi for de tillidsskabende foranstaltninger eller med henblik på at bringe det tyrkisk-cypriotiske samfund tættere på EU. Det inkluderer støtte til Komitéen for Forsvundne Personer, udvalget om kulturarv samt stipendieprogrammet.

Færdiggørelsen af mange af projekterne fra 2006-programmet udgør en naturlig milepæl, og der er gjort en betydelig evalueringsindsats i 2012.

Planlægning på mellemlang og lang sigt er en udfordring i fraværet af forudsigelighed med hensyn til de årlige bevillinger. Der kræves flerårig støtte til sektorer af betydning for den fremtidige efterlevelse af EU-retten, hvis en intervention skal lykkes fuldt ud. I sin rapport fra 2012 kædede Revisionsretten fraværet af flerårig programmering sammen med problemer med programmernes bæredygtighed.